

Social-, Bolig- og Ældreministeriet
j. nr. 2023-4714

7. juni 2023

UDKAST
til

Forslag
til

Lov om ændring af lov om frikommunenetværk
(Forlængelse af udvalgte forsøgsmuligheder i Frikommuneforsøg II)

§ 1

I lov om frikommunenetværk, jf. lovbekendtgørelse nr. 831 af 25. juni 2018, som ændret ved § 16 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, § 15 i lov nr. 1558 af 27. december 2019, § 12 i lov nr. 1559 af 27. december 2019 og lov nr. 2598 af 28. december 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 1, stk. 4, ændres »den 31. december 2023« til: »den 31. december 2024«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2024.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Frikommuneforsøg II blev etableret ved lov nr. 658 af 8. juni 2017 om frikommunenetværk, der trådte i kraft den 1. juli 2017. Formålet med Frikommuneforsøg II er, at kommunerne gennem forsøg kan bidrage til en bedre opgaveløsning til gavn for borgerne gennem effektiviseringer, regelforenklinger og bedre styring i kommunerne.

Med lov om frikommunenetværk blev der oprettet otte frikommunenetværk. Hvert frikommunenetværk består af et antal kommuner, som har ansøgt om at gennemføre forsøg inden for et overordnet tema. Lov om frikommunenetværk indeholder forsøgsmuligheder inden for en række temaer under forskellige ressortområder, herunder forsøgsmuligheder på det specialiserede socialområde under Social-, Bolig- og Ældreministeriets ressort. Der gives bl.a. mulighed for forsøg om anvendelse af situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning, forsøg med søvnmonitoreringsteknologi samt forsøg med særlige døråbnere i forhold til omsorg for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne.

Lov om frikommunenetværk, jf. lovbekendtgørelse nr. 831 af 25. juni 2018, giver kommuner, der er organiseret i frikommunenetværk, mulighed for at gennemføre forsøg indtil den 31. december 2021. Visse forsøgshjemler er efterfølgende blevet forlænget med den seneste ændring af lov om frikommunenetværk (lov nr. 2598 af 28. december 2021). Forlængelsen gælder bl.a. forsøgshjemlerne i §§ 14, 14 b, 14 c, 14 e og 14 f på det specialiserede socialområde, som blev forlænget med to år så forsøgene kan gennemføres indtil den 31. december 2023.

Baggrunden for forlængelsen af visse forsøgshjemler var de respektive fagministeriers vurdering af forsøgene på baggrund frikommunenetværkenes evalueringer. Evalueringerne blev udarbejdet i forbindelse med afslutningen af Frikommuneforsøg II. Det daværende Social- og Indenrigsministerium modtog evalueringerne ved årsskiftet 2020/2021. I forhold til hjemlerne i §§ 14, 14 b, 14 c, 14 e og 14 f til forsøg på det specialiserede socialområde blev det vurderet, at der var behov for yderligere dataindsamling og evaluering af frikommunernes anvendelse af forsøgshjemlerne for at sikre et tilstrækkeligt grundlag for at kunne tage stilling til evt. udbredelse til generelle ordninger.

VIVE har i marts 2023 offentliggjort en rapport ("*Teknologi til støtte og omsorg – undersøgelse af forlængede frikommuneforsøg med teknologi til borgere med demens eller kognitiv funktionsnedsættelse*") om evaluering af forsøg, hvor enkelte kommuner i frikommunenetværket har brugt mulighederne for forsøg med anvendelse af forskellige typer af velfærdsteknologi til situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne i en afgrænset periode. VIVE finder, at personale og pårørende har positive erfaringer med forsøgene.

På baggrund af rapporten vurderer regeringen, at forsøgshjemlerne har et potentiale for at blive helt eller delvist udbredt. En udbredelse vil i givet fald mest hensigtsmæssigt kunne ske i forbindelse med evt. andre ændringer af lovgivningen på socialområdet. På den baggrund foreslås det at forlænge perioden, hvor §§ 14, 14 b, 14 c, 14 e og 14 f kan anvendes, med et år, så bestemmelserne kan anvendes indtil den 31. december 2024.

Formålet med at forlænge disse forsøgshjemler er at give frikommunenetværkene mulighed for at fortsætte forsøgene, mens den endelige opfølgning afklares. Social-, Bolig- og Ældreministeriet vurderer, at det er hensigtsmæssigt, at overvejelser om, hvorvidt de relevante forsøgsmuligheder helt eller delvist skal videreføres som generelle ordninger, gøres som led i arbejdet med revision af reglerne om magtanvendelse i lov om social service. Arbejdet skal lede frem til et lovforslag om revision af reglerne, som forventes fremsat i folketingsåret 2023-24.

2. Forlængelse af udvalgte forsøgsmuligheder i Frikommuneforsøg II

2.1. Gældende ret

Med lov nr. 2598 af 28. december 2021 blev forsøgshjemlerne §§ 14, 14 b, 14 c, 14 e og 14 f i lov om frikommunenetværk forlænget med 2 år, så kommuner, der er organiseret i det pågældende frikommunenetværk, har mulighed for at gennemføre forsøg efter disse bestemmelser indtil 31. december 2023, jf. lov om frikommunenetværk § 1, stk. 4.

2.1.1. Forsøg efter § 14: Situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning

Efter § 14, stk. 1, i lov om frikommunenetværk kan social- og boligministeren godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde kan træffe afgørelse om i en afgrænset periode at anvende situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning for en

person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124 a i lov om social service, der har ophold i en boform efter lov om social service eller en plejebolig efter lov om almene boliger eller en friplejebolig efter lov om friplejeboliger el.lign.

Det følger endvidere af § 14, stk. 1, at det er en forudsætning, at den pågældende ikke modsætter sig dette, og at det samlet set vurderes som det mest hensigtsmæssige middel til at tilgodese hensynet til borgeren, herunder hensynet til borgerens værdighed og selvbestemmelse samt behovet for at drage omsorg for borgeren. Det er desuden en forudsætning, at der indhentes samtykke fra borgerens nærmeste pårørende eller fra en værge, jf. værgemålslovens § 5.

Det følger af § 14, stk. 2, at bestemmelserne i §§ 124, 124 a, § 130, § 133, § 135 a, § 135 b og § 141 i serviceloven finder tilsvarende anvendelse ved forsøg med anvendelse af situationsbestemt video-, audio- eller bevægelsesovervågning efter § 14, stk. 1.

Situationsbestemt overvågning indebærer, at overvågningen ikke må være kontinuerlig eller foregå over længere stræk, medmindre tungtvejende faglige grunde taler for dette, samt at kommunalbestyrelsen har truffet beslutning herom.

Ifølge § 14, stk. 3 kan afgørelser om situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning kun træffes for personer, der har ophold i en frikommune i det pågældende frikommunenetværk. Muligheden kan ikke anvendes for borgere med ophold i en anden kommune, selv om handlekommunen er en kommune i frikommunenetværket.

For nærmere uddybning af virkning af og betingelser for de enkelte bestemmelser i § 14 i lov om frikommunenetværk henvises til bemærkninger til forslag til lov om frikommunenetværk, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 200 som fremsat, side 30-32.

2.1.2. Forsøg efter § 14 b: Særlige døråbnere på yderdøre, der afgrænser boenheder eller afdelinger

Efter § 14 b, stk. 1 i lov om frikommunenetværk kan social- og boligministeren godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde kan træffe afgørelse om i en afgrænset periode at anvende særlige døråbnere på yderdøre, der tilhører og afgrænser konkrete afdelinger og boenheder, for en eller flere personer med betydelig og

varigt nedsat psykisk funktionsevne, der har ophold i en boform eller døgnophold efter lov om social service eller en friplejebolig eller lignende.

De nærmere betingelser følger af § 14, stk. nr. 1-4. Det er en forudsætning, at der er nærliggende risiko for, at en eller flere personer ved at forlade bo- eller dagtilbuddet, døgnopholdet eller fri- og plejeboligen udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, at forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet for at afværge denne risiko, og at de øvrige muligheder i lov om social service og lov om voksenansvar for anbragte børn og unge forgæves har været søgt anvendt. Det er også en forudsætning, at anvendelse af særlige døråbnere samlet set vurderes som det mest hensigtsmæssige middel til at tilgodese hensynet til borgeren, herunder hensynet til borgerens værdighed og selvbestemmelse samt behovet for at drage omsorg for borgeren. Borgerens nærmeste pårørende eller værge skal give samtykke hertil.

Der skal af hensyn til beboernes frie færden opsættes en døralarm, som sikrer, at beboere, der ikke kan betjene den særlige døråbner, får den nødvendige hjælp hertil.

Det følger af § 14 b, stk. 4, at afgørelser om situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning kun træffes for personer, der har ophold i en frikommune i det pågældende frikommunenetværk. Muligheden kan ikke anvendes for borgere med ophold i en anden kommune, selv om handlekommunen er en kommune i frikommunenetværket.

For nærmere uddybning af virkning af og begrundelser for de enkelte bestemmelser i § 14 b i lov om frikommunenetværk henvises til bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om frikommunenetværk, jf. Folketings-tidende 2017-18, A, L 220 som fremsat, side 19-22.

2.1.3. Forsøg efter § 14 c: Udvidelse af teknologiforsøg til børn og unge med betydelig og varigt nedsat funktionsevne

Med § 14 c i lov om frikommunenetværk udvides målgruppen for forsøget med situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning som beskrevet i § 14.

Efter § 14 c kan social- og boligministeren godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde kan træffe afgørelse om i en afgrænset periode at anvende personlige alarm- og pejle-systemer samt situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning over for børn og unge med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne,

jf. § 17 i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, som er i aflastning efter lov om social service § 44, jf. § 84, eller § 52, stk. 3, nr. 5.

Betingelserne følger af § 14, stk. 1, nr. 1-5. Det er en forudsætning, at barnet eller den unge ikke modsætter sig. Forældremyndighedsindehaveren skal give samtykke hertil, og den påtænkte løsning skal samlet set vurderes som det mest hensigtsmæssige middel til at tilgodese hensynet til barnet eller den unge, herunder hensynet til barnet eller den unges værdighed og selvbestemmelse samt behovet for at drage omsorg for barnet eller den unge.

For nærmere uddybning af virkning af og betingelser for de enkelte bestemmelser i § 14 c i lov om frikommunenetværk henvises til bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om frikommunenetværk, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 220 som fremsat, side 22-25.

2.1.4. Forsøg efter § 14 e: Udvidelse af teknologiforsøg til borgere, som er i målgruppen for, men ikke har ophold i et botilbud eller en plejebolig

Med § 14 e i lov om frikommunenetværk udvides målgruppen for forsøget med situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning som beskrevet i lovens § 14.

Efter § 14 e, stk. 1 kan kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde træffe afgørelse om i en afgrænset periode at anvende situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning for en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der er i målgruppen for, men ikke har ophold i, en boform efter lov om social service eller en plejebolig efter lov om almene boliger eller lignende.

Det er en forudsætning ifølge § 14 e, stk. 1, nr. 1-3, at den pågældende ikke modsætter sig, at borgerens nærmeste pårørende eller en værge har givet samtykke hertil, og at den påtænkte løsning samlet set vurderes som det mest hensigtsmæssige middel til at tilgodese hensynet til borgeren, herunder hensynet til borgerens værdighed og selvbestemmelse samt behovet for at drage omsorg for borgeren.

Forsøgshjemlen ændrer ikke på kommunens forpligtelse til at tilbyde botilbud, der er egnede til henholdsvis midlertidige og længerevarende ophold, efter servicelovens §§ 107 og 108 til borgere med behov herfor.

For nærmere uddybning af virkning af og betingelser for de enkelte bestemmelser i § 14 e i lov om frikommunenetværk henvises til bemærkninger til

forslag til lov om ændring af lov om frikommunenetværk, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 220 som fremsat, side 29-32.

2.1.5. Forsøg efter § 14 f: Søvnforbedrende velfærdsteknologi

Efter § 14 f, stk. 1 i lov om frikommunenetværk kan social- og boligministeren godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om sammenhængende indsatser på tværs af sektorområder kan træffe afgørelse om i en afgrænset periode at anvende sensorbaseret søvnmonitoreringsteknologi som alarmredskab og situationsbestemt videobaseret kig-ind for en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der er optaget i en boform efter lov om social service eller har ophold i en plejebolig eller en friplejebolig eller lignende.

Situationsbaseret videobaseret kig-ind dækker over tidsafgrænset videomonitorering. Det følger af bemærkningerne til forslag til lov om ændring af lov om frikommunenetværk, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 220 som fremsat, side 34, at Afgrænset situationsbestemt videobaseret kig-ind indebærer, at der ikke må være tale om kontinuerlig overvågning af en borger, men derimod et videobaseret tilsyn hos borgeren, der skal være afgrænset til nærmere definerede situationer og foregå i afgrænsede perioder, der fastsættes af kommunalbestyrelsen på baggrund af en konkret og individuel vurdering af hensigtsmæssigheden heraf i den enkelte situation. Et eksempel på situationsbestemt videobaseret kig-ind kan være, at et videokamera filmer en borger om natten fra maven og op, og at en medarbejder et afgrænset antal gange i løbet af natten ved hjælp af videoen foretager et ”digitalt tilsynsbesøg” hos borgeren for at forebygge, at borgeren f.eks. vågner og er utryk om natten. Medarbejdere må derimod ikke foretage videoovervågning i længere tidsstræk, med mindre tungtvejende faglige grunde taler for dette, samt at kommunalbestyrelsen har truffet beslutning herom. Tungtvejende faglige grunde for længerevarende overvågning kan f.eks. være hensynet til at forebygge, at en borger forårsager alvorlige skader på sig selv. Det vil bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, hvor lang tid ”længere stræk” er. Det anslås, at alt over 15 minutter vil kunne karakteriseres som ”længere stræk”.

Det er en forudsætning, at borgeren ikke modsætter sig, borgerens nærmeste pårørende eller en værge har givet samtykke hertil, og den påtænkte løsning samlet set vurderes som det mest hensigtsmæssige middel til at tilgodese hensynet til borgeren, herunder hensynet til borgerens værdighed og selvbestemmelse samt behovet for at drage omsorg for borgeren.

For nærmere uddybning af virkning af og begrundelser for de enkelte bestemmelser i § 14 f i lov om frikommunenetværk henvises til bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om frikommunenetværk, jf. Folketings-tidende 2017-18, A, L 220 som fremsat, side 32-36.

2.2. Social-, Bolig- og Ældreministeriets overvejelser

Anvendelsesperioden for forsøgshjemlerne 14, 14 b, 14 c, 14 e og 14 f i lov om frikommunenetværk udløber den 31. december 2023. Ved at lade forsøgsmulighederne fortsætte er det muligt for kommunerne at fortsætte forsøgene, mens der tages stilling til om indholdet af forsøgsmulighederne skal videreføres helt eller delvist som generelle ordninger. På den måde undgår frikommunerne at skulle afbryde deres forsøgspraksis for senere at genoptage samme praksis, hvis forsøgenes indhold udbredes til en generel ordning.

Det har ikke været muligt at forberede lovgivning om udbredelse af forsøgenes indhold til generelle ordninger, som kan træde i kraft 31. december 2023. Baggrunden herfor er, at det er ministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt, at erfaringerne fra de pågældende forsøg inddrages i arbejde med andre lovændringer inden for lovgivningen på ministeriets område. Tidsrammerne for de processer, som frikommuneerfaringerne vil indgå i, indebærer dog, at der ikke er mulighed for, at lovgivning kan nå at træde i kraft, inden forsøgsperioden udløber den 31. december 2023.

Ifølge §§ 14, 14 b, 14 c og 14 f i lov om frikommunenetværk kan social- og boligministeren godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i frikommuner i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde kan træffe afgørelse om i en afgrænset periode under nærmere fastsætte betingelser at anvende:

- situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning for en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne i en afgrænset periode (§ 14),
- særlige døråbnere på yderdøre, der tilhører og afgrænser konkrete afdelinger og boenheder, for en eller flere personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der har ophold i en boform eller døgnophold efter lov om social service eller en friplejebolig eller lignende (§ 14 b),
- situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning som beskrevet i § 14 til børn og unge med betydelig og varigt nedsat funktionsevne (§ 14 c) og
- søvnforbedrende velfærdsteknologi, dvs. sensorbaseret søvnmoniteringsteknologi som alarmredskab og situationsbestemt videobaseret kig-

ind (§ 14 f). Ifølge § 14 e kan kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde træffe afgørelse om i en afgrænset periode under nærmere fastsætte betingelser at anvende situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning som beskrevet i lovens § 14 til borgere, som er i målgruppen for, men ikke har ophold i et botilbud eller en plejebolig.

Alle forsøgsmulighederne omhandler således anvendelse af forskellige typer velfærdsteknologi. Ministeriet bemærker, at lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 170 af 24. januar 2022 (herefter serviceloven), kapitel 24, 24 a og 24 b indeholder regler om magtanvendelse over for voksne med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne. I disse kapitler er der også fastsat regler om anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi. I forbindelse med den seneste ændring af reglerne om magtanvendelse (lov nr. 498 af 1. maj 2019) blev der indført en revisionsbestemmelse, som indebærer, at reglerne om magtanvendelse skal evalueres 3 år efter ikrafttrædelsen den 1. januar 2020, og at social- og boligministeren skal fremsætte lovforslag om revision i folketingsåret 2023-24. Ministeriet vurderer, at det er hensigtsmæssigt, at overvejelser om en mulig udbredelse af indholdet af de relevante forsøgshjemler, som omfatter voksne, på det specialiserede socialområde til generelle ordninger inddrages i forhandlingerne om revision af servicelovens regler om magtanvendelse og tryghedsskabende velfærdsteknologi.

2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at udvalgte forsøgshjemler i lov om frikommunenetværk forlænges med et år, så forsøgsmulighederne kan anvendes indtil den 31. december 2024. Social-, Bolig- og Ældreministeriet ønsker at forlænge forsøg, hvor der er behov for, i forbindelse med andet lovgivningsarbejde, nærmere at overveje om indholdet af forsøgsmulighederne helt eller delvist skal udvides til generelle ordninger.

Den foreslåede ændring af stk. 4 i § 1 i lov om frikommunenetværk vil medføre, at kommunerne i frikommunenetværkene kan fortsætte forsøg, som har hjemmel i §§ 14, 14 b, 14 c, 14 e og 14 f i lov om frikommunenetværk, indtil den 31. december 2024.

Det arbejde, som erfaringerne med frikommuneforsøgene vil indgå i, er i gang, og ministeriet forventer, at evt. ny lovgivning om indholdet af forsøgsmulighederne kan nå at blive vedtaget og træde i kraft inden for denne tidsramme.

Forslaget om forlængelse med et år omfatter således fem forsøgshjemler i lov om frikommunenetværk på Social-, Bolig- og Ældreministeriets område.

Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 1.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslagets økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for de omfattede frikommuner beror på, om frikommunerne vil gøre brug af lovforslagets muligheder for at forlænge forsøg.

Idet visse forsøgshjemler blandt andet har til formål at hjemle forsøg, der understøtter en bedre ressourceudnyttelse og mere effektiv opgaveløsning i kommunerne, antages lovforslaget ikke i væsentligt omfang at indebære negative økonomiske konsekvenser for kommunerne. Eventuelle omkostninger som følge af forlængelse af forsøgene afholdes af den enkelte frikommune.

Lovforslaget vurderes at have positive implementeringskonsekvenser for nogle af de pågældende kommuner omfattet af lovforslaget, idet nogle forsøgshjemler kan indebære en administrativ lettelse for de frikommuner, der gør brug af disse muligheder for forsøg. Visse kommuner i frikommunenetværket bruger allerede de pågældende forsøgsmuligheder.

Lovforslaget vurderes at opfylde principperne for digitaliseringsklar lovgivning. Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige omstillingskonsekvenser eller digitaliseringsrelaterede konsekvenser for det offentlige. Lovforslaget følger således seks af de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning. Således indeholder lovforslaget forslag til klare og enkle regler. Lovforslaget ændrer ikke på, hvorvidt der kan kommunikeres digitalt med kommunerne. Lovforslaget ændrer heller ikke på sammenhæng på tværs. Lovforslaget ændrer endelig ikke på mulighederne for tryk og sikker datahåndtering og anvendelse af offentlig infrastruktur, idet der fortsat kan kommunikeres med kommunerne via Digital Post. Lovforslaget har dermed ikke betydning i forhold til disse principper. Lovforslaget muliggør dog ikke automatisk sagsbehandling, da kommunalbestyrelsen vil skulle behandle hver sag individuelt, hvilket vil indebære faglige skøn. Dette skyldes, at der i hvert enkelt tilfælde skal foretages en konkret og individuel vurdering ved kommunalbestyrelsens afgørelse om betingelserne for anvendelse af en forsøgsmulighederne i §§ 14, 14 b, 14 c, 14 e og eller 14 er opfyldt i forhold til den enkelte borger, et forsøg ønskes anvendt overfor.

UDKAST

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den [...] juni 2023 til den [...] august 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet – DUKH, Det Centrale Handicapråd, 3F – Fagligt Fælles Forbund, Favrskov Kommune, FH – Fagbevægelsens Hovedorganisation, FOA – Fag og Arbejde, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Handicapbranchen Danmark, Herning Kommune, HK/Kommunal, Holstebro Kommune, Institut for Menneskerettigheder, KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Landsorganisationen for Sociale Tilbud – LOS, Randers Kommune, Rigsrevisionen, Sammenslutningen af Unge med Handicap, Silkeborg Kommune, Sjældne Diagnoser, Skive Kommune, Socialpædagogernes Landsforbund, ULF – Udviklingshæmmedes Landsforbund og Ældre Sagen, Aabenraa Kommune.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	<p>Lovforslagets økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser beror på, om frikommunerne vil gøre brug af de omfattede forsøg.</p> <p>Idet visse forsøgshjemler har til formål at understøtte bedre ressourceudnyttelse og mere effektiv opgaveløsning i kommunerne, antages lovforslaget ikke i væsentligt omfang at indebære negative økonomiske konsekvenser for kommunerne. Evt. omkostninger som følge af forlængelse af forsøgene afholdes af den enkelte frikommune.</p> <p>Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for regioner eller stat.</p>	<p>Forsøgshjemlerne har blandt andet til formål at hjemle forsøg, der understøtter bedre ressourceudnyttelse og mere effektiv opgaveløsning i kommunerne, og lovforslaget antages ikke i væsentligt omfang at indebære negative økonomiske konsekvenser for kommunerne. Evt. omkostninger som følge af forlængelse af forsøgene afholdes af den enkelte frikommune.</p>
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	<p>Lovforslaget vurderes at have positive implementeringskonsekvenser for nogle af de pågældende kommuner omfattet af lovforslaget, idet nogle forsøg kan indebære en administrativ lettelse for de frikommuner, der gør brug af disse muligheder for forsøg.</p> <p>Lovforslaget vurderes ikke at have implementeringskonsekvenser for regioner eller stat.</p>	Ingen

UDKAST

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 1 i lov om frikommunenetværk, at lovens formål er at give kommuner, der er organiseret i frikommunenetværk, jf. § 2, mulighed for at gennemføre forsøg indtil den 31. december 2021 med henblik på at kunne bidrage til en bedre opgaveløsning til gavn for borgerne gennem effektiviseringer, regelforenklinger og bedre styring i kommunerne. Med lov nr. 2598 af 28. december 2021 blev anvendelsesperioden for forsøgshjemlerne §§ 14, 14 b, 14 c, 14 e og 14 f i lov om frikommunenetværk forlænget med 2 år indtil 31. december 2023, jf. lov om frikommunenetværk § 1, stk. 4.

For en nærmere beskrivelse af indholdet af de enkelte forsøgsbestemmelser §§ 14, 14 b, 14 c, 14 e og 14 f i lov om frikommunenetværk henvises til afsnit 2.1.

Det foreslås, at ”den 31. december 2023” i § 1, stk. 4, ændres til ”den 31. december 2024”.

Den foreslåede ændring af stk. 4 i § 1 vedrører frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde, jf. § 2, stk. 1, nr. 3.

Det vil følge af den foreslåede ændring af § 1, stk. 4, i lov om frikommunenetværk, at forsøg efter §§ 14, 14 b, 14 c, 14 e og § 14 f i lov om frikommunenetværk uanset samme lovs § 1, stk. 1, kan gennemføres indtil den 31. december 2024.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke medføre, at eksisterende aftaler m.v. med borgere, foreninger m.v. som led i et frikommuneforsøg bortfalder eller automatisk forlænges. Det forudsættes således, at eksisterende aftaler m.v. om nødvendigt opsiges eller genforhandles i forbindelse med, at frikommunerne træffer beslutning om at videreføre forsøg ud over den nuværende udløbsdato for frikommuneforsøget den 31. december 2023.

Den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 1, vil medføre, at kommuner i frikommunenetværkene, som gennemfører forsøg efter de nævnte bestemmelser

UDKAST

vil kunne fortsætte disse udvalgte forsøg med situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning efter lov om frikommunenetværk §§ 14, 14 c og 14 e, forsøg med søvnmonitoreringsteknologi, herunder videobaseret kig-ind efter § 14 f samt forsøg med særlige døråbnere efter § 14 b indtil den 31. december 2024.

Frikommunerne vil ikke være forpligtet til at udføre forsøgene i hele perioden. Kommunalbestyrelserne i frikommunerne vil således – som det også er tilfældet efter de gældende regler – frit kunne træffe beslutning om at afslutte godkendte og igangsatte forsøg inden den 31. december 2024. Krav om, at forsøg skal godkendes af social- og boligministeren, vil gælde uændret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 og 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2024.

Loven vil ikke gælde for Færøerne og Grønland, fordi lov om frikommunenetværk ikke gælder for og ikke kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
<p>§ 1. Formålet med denne lov er at give kommuner, der er organiseret i frikommunenetværk, jf. § 2, mulighed for at gennemføre forsøg indtil den 31. december 2021 med henblik på at kunne bidrage til en bedre opgaveløsning til gavn for borgerne gennem effektiviseringer, regelforenklinger og bedre styring i kommunerne.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Aftaler indgået inden for rammerne af §§ 26 f og 26 k kan have varighed ud over den 31. december 2021.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Forsøg efter §§ 9, 9 d, 10, 25, 26 e, 27-27 b, 29 og 30 a kan uanset stk. 1 gennemføres indtil den 31. december 2022.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Forsøg efter §§ 14, 14 b, 14 c, 14 e og 14 f kan uanset stk. 1 gennemføres indtil den 31. december 2023.</p>	<p>§ 1</p> <p>I lov om frikommenetværk, jf. lovbekendtgørelse nr. 831 af 25. juni 2018, som ændret ved § 16 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, § 15 i lov nr. 1558 af 27. december 2019, § 12 i lov nr. 1559 af 27. december 2019 og lov nr. 2598 af 28. december 2021, foretages følgende ændring:</p> <p>1. I § 1, <i>stk. 4</i>, ændres »den 31. december 2023« til: »den 31. december 2024«.</p>